

Szakmai önéletrajz

SZABÓ Dávid

Született: 1965. április 8-án Budapesten.
Levélcím: ELTE Egyetemközi Francia Központ
1088 Budapest Múzeum krt. 4/f.
Telefon: 485-5274
Fax: 485-5275
E-mail: szabo.david@btk.elte.hu

Munkahelyek:

- 1989-90: az MTA Nyelvtudományi Intézetének tudományos (TMB-) ösztöndíjasa.
- 1991-92: tudományos munkatárs az MTA Nyelvtudományi Intézet Élőnyelvi kutatócsoportjánál, részt vesz a Budapesti szociolingvisztikai interjú (BUSZI) munkálataiban.
- 1991-92: félállásban nyelv- és stílusgyakorlatot tanít az ELTE BTK Francia Nyelv és Irodalom Tanszékén.
- 1992-94: tanársegéd az ELTE Francia Tanszékén, nyelv- és stílusgyakorlatot tanít, valamint nyelvészeti szemináriumokat tart (bevezetés a francia nyelvészetbe; fonetika és fonológia; francia argó szakszeminárium).
- 1992-93: magyart tanít amerikai diákoknak a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen.
- 1994-06 : az ELTE Francia Nyelv és Irodalom Tanszékének adjunktusa.
- 1996-99: a Paris 3-Sorbonne Nouvelle egyetem vendégdocense (maître de conférences associé); a Jean Perrot vezette magyar-francia szótárprojekt (*Magyar-francia kéziszótár*, Szeged, Grimm Kiadó, 2000) koordinátora és szerkesztője, emellett magyar nyelvet és nyelvészetet tanít, és részt vesz a Paris III magyar távoktatási programjában.
- 1999- : nyelvészetet tanít az ELTE Francia Nyelv és Irodalom Tanszékén (előadás: francia morfoszintaxis: a főnévi csoport ill. az egyszerű mondat; szemináriumok: francia nyelvészeti gyakorlat; fonetika és fonológia; francia argó és szociolingvisztika szakszeminárium, írás- és szerkesztési technikák).
- 2006- : az ELTE Francia Nyelv és Irodalom Tanszékének docense.
- 2008- : az ELTE Egyetemközi Francia Központjának igazgatója.

Tanulmányok:

- 1984-89: francia- és angolszakos tanulmányok az ELTE-n. Diplomamunka: *L'argot commun* (A közargó)(Témavezető : Kelemen Tiborné), ELTE BTK Francia Tanszék, 1989. Elnyert fokozat: angol és francia nyelv- és irodalomszakos középiskolai tanári diploma.
- 1987 tavaszi félév: amerikanisztikai tanulmányok az Egyesült Államokban (Graceland College, Lamoni, Iowa) a Soros Alapítvány ösztöndíjával.
- 1988 és 1989 nyara: intenzív ír nyelvtanfolyam a University College Galway nyári egyetemén a UCG ösztöndíjával.
- 1990-91: posztgraduális tanulmányok a René Descartes-Paris 5 egyetem (Sorbonne) Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékén a francia kormány ösztöndíjával. Disszertáció: *L'argot commun des jeunes Parisiens* (A párizsi fiatalok közargója)(Témavezető: Denise François-Geiger) Elnyert fokozat: DEA (az ELTE-n egyetemi doktori címként honosítva)
- 1994-99: posztgraduális (doktori) tanulmányok a René Descartes-Paris 5 egyetem (Sorbonne) Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékén, ebből hat hónap a francia kormány ösztöndíjával. PhD- (thèse-) disszertáció címe: *L'argot commun des étudiants budapestois* (A

budapesti diákok közszlengje) (Témavezető: Jean-Pierre Goudaillier). Védés időpontja: 2002 június. Elnyert fokozat: doktori (PhD-) cím.

- 2012 : habilitál az ELTE-n. Habilitációs értekezésének címe : *Szleng és lexikográfia – Argot et lexicographie*.

Konferenciákon való részvétel / konferencia-szervezés:

- 1987: OTDK konferencia, Pécs. Előadás: *La langue de Renaud* (Renaud nyelve).
- 1992: Nemzetközi Nyelvészeti Konferencia, Nyitra (Szlovákia). Előadás: *Az argó kutatás módszertanának néhány kérdése*.
- 1994: "Les argots: noyau ou marges de la langue?", nemzetközi argókonferencia, Cerisy-la-Salle (Franciaország). Előadás: *L'argot commun tel qu'on le parle* (A ténylegesen beszélt közargó).
- 1997: "International Colloquium on Linguistic and Sociolinguistic Aspects of Youth-Specific Language", Heidelberg (Németország). Előadás: *Methodological Problems of the Sociolinguistic Study of Youth Slang* (Az ifjúsági szleng szociolingvisztikai vizsgálatának kérdéséhez).
- 2004: „Szaknyelvek korunk kommunikációjában”, ELTE. Előadás: *De hol van itt a prézli? – a magyar gasztronómiai nyelv sajátos lexikai kettősségéről*.
- 2005: az ELTE Egyetemközi Francia Központjában megtartott nemzetközi szlengkonferencia („A szleng: nyelvi univerzálé?") szervezője. Előadás: *Symbolisme phonique en argot hongrois* (Hangszimbolika a magyar szlengben).
- 2007: „Du sexe, rien d'autre”, Journées d'Études Françaises, Debreceni Egyetem. Előadás: *L'argot - un langage au masculin ?* (A szleng - férfinyelv?).
- 2008: “Les situations de plurilinguisme en Europe comme objet de l'histoire”, Université Paris 3 – Párizsi Magyar Intézet. Előadás: *La dualité lexicale du langage gastronomique hongrois : la survivance d'un bilinguisme d'autrefois* (A magyar gasztronómiai nyelv lexikai kettőssége: egy korábbi kétnyelvűség továbbélése)
- 2008: a Łódzi Egyetemen a Paris 5 Egyetem közreműködésével szervezett “Standard et périphéries de la langue” c. konferencia tudományos bizottságának a tagja. Előadás: *Mots d'homme, mots de femme. A la recherche de différences génolectales en argot hongrois* (Férfi szavak, női szavak. Genolektális különbségek a magyar szlengben)
- 2009: az ELTE-n megrendezett “Francia-magyar szótárak és műfordítás (1989-2009)” c. konferencia társszervezője. Előadás: *Nemstenderd rétegek egy új francia-magyar szótárban*
- 2010 február: a Brnói Egyetemen a Paris 5 Egyetem közreműködésével szervezett „Expressivité vs identité dans les langues” c. konferencia tudományos bizottságának a tagja. Előadás: *Les dictionnaires de l'argot hongrois (1989-2009)* (Magyar szlengszótárak)
- 2010 március: „Du lexique au style”, Pécsi Tudományegyetem. Előadás: *Dictionnaire général-dictionnaire de spécialité. L'apparition des registres non conventionnels dans les dictionnaires de français* (Általános szótár-speciális szótár. Nemstenderd rétegek a francia szótárakban)
- 2010 augusztus: „XX. Magyar alkalmazott nyelvészeti kongresszus”, Debrecen. *Köznyelv és szleng a lexikográfiában* c. kerekasztal moderátora.
- 2010 szeptember: „Emlékezés a franciaoktatás 235. évfordulójára alkalmából”, ELTE. Előadás: *Eckhardt Sándor (1890-1969)*.
- 2011 március-április: a Lipcsei Egyetemen a Paris 5 Egyetem közreműködésével szervezett „Registres de langue et argot(s) – Lieux d'émergence, vecteurs de diffusion” c. konferencia tudományos bizottságának a tagja. Előadás: *Les nanas, les gonzesses et les meufs – ou comment faire un dictionnaire bilingue argot-argot ?* (Hogyan készítsünk kétnyelvű szlengszótárt?).
- 2011 június: az ELTE Egyetemközi Francia Központjában a „Présidence hongroise 2011 : regards croisés sur la place de la Hongrie dans l'Union Européenne” c. konferencia

társzervezője. Előadás: *La langue „européenne”: traductions officielles vs traductions dictionnairiques* (Az „európai” nyelv: hivatalos és szótári fordítások).

- 2012 május: részt vesz a Varsói Egyetemen a Plejada jubileumi konferenciáján. Előadás: *Les dictionnaires français-hongrois : passé, présent et avenir* (A francia-magyar szótáral múltja, jelene és jövője).
- 2012 június : az Innsbrucki Egyetemen szervezett „Argot(s) et variations” c. konferencia tudományos tanácsának tagja. Előadás: *Trois dictionnaires de l’argot français* (Három francia argósztár)
- 2012 augusztus: műhelyt szervez és vezet a 17. Élőnyelvi Konferencián Szegeden „Szleng és szociolingvisztika” címmel. Előadás: *A szleng kutatás módszertani kérdéseiről*.

Tudományos társaságokban, bizottságokban való tagság:

- 1988-1993: Centre d'Argotologie (Université Paris 5 - René Descartes).
- 1992-: Modern Filológiai Társaság.
- 1996-2002: Centre de Recherches Argotologiques (CARGO), Université Paris 5 - René Descartes.
- 2002-2010: PAVI (Production argotique et variation interculturelle), DYNALANG, Université Paris 5 - René Descartes.
- 2004-8: a *Revue d'Études Françaises* (ELTE) szerkesztőbizottsági tagja.
- 2006-8: az ELTE Egyetemenközi Francia Központ tudományos tanácsának tagja.
- 2008- : a Paris 3 egyetem Hungarológiai Központja (CIEH) tudományos tanácsának a tagja.
- 2008- : a *Revue d'Études Françaises* (ELTE) lapigazgatója.
- 2008- : az Európai frankofón szlengkutatók társaságának (Párizs) elnökségi tagja.

Nemzetközi egyetemi és tudományos projekteken való részvétel ill. vendégoktatás:

- 1993 május, 1995 január: Université Paris 5 - René Descartes (FEFA-ösztöndíjjal);
- 1995 január: Centre universitaire de Luxembourg (meghívott előadó);
- 1995 május, 1996 május: Université d'Angers (TEMPUS-program keretében);
- 1998-99: részvétel az Université Paris 3 - Sorbonne nouvelle és a Nyíregyházi Tanárképző Főiskola kontrasztív nyelvészeti projektjében (Balaton-program) Párizsban és Nyíregyházán.
- 1999 április: vendégtanítás a Bécsi Egyetem Magyar Tanszékén (SOCRATES-program).
- 1999 november: szótármunka a Paris 3 egyetem Hungarológiai központjában a francia kormány ösztöndíjával.
- 2001 április: vendégtanítás a Paris 5 egyetem doktori programjában (ERASMUS-program keretében).
- 2001 május: előadás a párizsi Magyar Intézet lexikográfiai estjén.
- 2002 március: vendégtanítás a Paris 5 egyetem doktori programjában (ERASMUS-program keretében).
- 2002 november: a Paris 5 egyetemen kutat a francia kormány ösztöndíjával.
- 2004. április, 2005 március: vendégtanítás a Paris 5 egyetem doktori programjában (ERASMUS-program keretében).
- 2006 március, 2007 március, 2010 március, 2011 április: vendégtanítás a Paris 5 egyetem doktori programjában (ERASMUS-program keretében).
- 2007 március: előad a Paris 3 egyetemen. Előadás: *Les nanas, les gonzesses et les meufs - sur un projet lexicographique* (Egy szótárprojekt kapcsán).
- 2009 április, 2012 április: vendégtanítás a Murciai Egyetemen (ERASMUS-program keretében).

Egyéb szakmai tevékenység:

- 1989-: Tudományos, főleg régészeti szövegek fordítása magyarról-franciára, franciáról magyarra, magyarról angolra, franciáról angolra.
- 1998-1999: közreműködik Krasznahorkai László *Sátántangó* c. regényének francia fordításában (Paris, Gallimard, 2000, ford. Joëlle Dufeuilly).
- 2002: *A szleng kutatás 111 éve* (szerk.: Várnai Judit Szilvia és Kis Tamás, Debrecen, 2002) c. kötet szakmai lektora.
- 2002-2003: részt vesz a *Magyar szólástár* (főszerk.: Bárdosi Vilmos, Tinta Könyvkiadó, 2003) anyagának gyűjtésében.
- 2004-2005: szerkesztő-lektorként részt vesz az Akadémiai Kiadó új francia-magyar kizsótárának (főszerk.: Bárdosi Vilmos) munkálataiban.
- 2006: Bárdosi Vilmos: *Francia kiejtésiskola* (Budapest, 2006) c. könyvének nyelvi lektora.
- 2006-2007: az Akadémiai Kiadó új francia-magyar kizsótárának (társfőszerkesztő: Bárdosi Vilmos, Budapest, 2007) egyik főszerkesztője.
- 2008: a *Nouvelles approches en anthropologie et en archéologie funéraire* (szerk.: Z. Czajlik és C. Mordant) c. kötet nyelvi lektora.
- 2009, 2010: az *Acta Romanica* (Szeged) 26. és 27. számának szakmai lektora.
- 2010 december: opponensként részt vesz Kovács Dávid PhD-védésén (Paris Descartes Egyetem).
- 2011 április: meghívott előadóként részt vesz a Szegedi Egyetemen rendezett „Kontrasztív napon”. Előadás: *A kontrasztív (francia-magyar) szleng kutatás helyzete*.
- 2011 június: társtémavezetőként vesz részt Gazdik Anna sikeres PhD-védésén (*Multiple Questions in French and Hungarian*) (Paris Diderot Egyetem).
- 2011: Alena Podhorná-Polická (szerk.): *Aux marges de la langue : argots, style et dynamique lexicale*, Brno, 2011 c. kötet szakmai lektora.
- 2011: Kis Tamás (szerk.), *A magyar szleng kutatás bibliográfiája* (2. javított, bővített kiadás), Debrecen, 2011 szakmai lektora.

Díjak:

- 2007: Akadémiai nívódíj (Francia-magyar kizsótár, Bp. 2007).
- 2008: „Kiváló magyar szótár” díj (Francia-magyar kizsótár, Bp. 2007).

Kutatási témák:

a magyar és a francia szleng vizsgálata, szociolingvisztikai igényű élőnyelvkutatás, lexikológia, francia-magyar és speciális lexikográfia.

Jelenlegi kutatások / tudományos munka:

a magyar és a francia szleng lexikográfiai megközelítésének vizsgálata; Kis Tamással közösen *Szleng és lexikográfia* témájú, nemzetközi szerzőgárdájú kötetet szerkeszt a debreceni Kossuth Egyetemi Kiadó számára; részt vesz a « Fonctions identitaires en situations diglossiques : argots, dialectes, patois » c. konferencia (Potsdam, 2013) szervezésében.